

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
MŰSZAKI TUDOMÁNYI KAR

KÖZLEKEDÉSÉPÍTÉSI TANSZÉK

KÖZÚTI FORGALOMTECHNIKA 1.

Tantárgykód: NGB_ET009_1

13. Gyalogos közlekedés

Dr. Kálmán László
egyetemi adjunktus

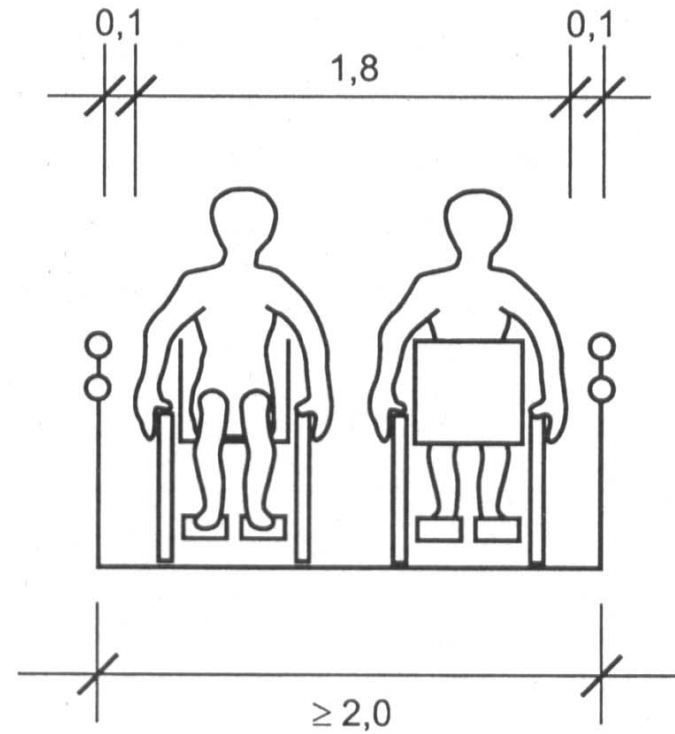
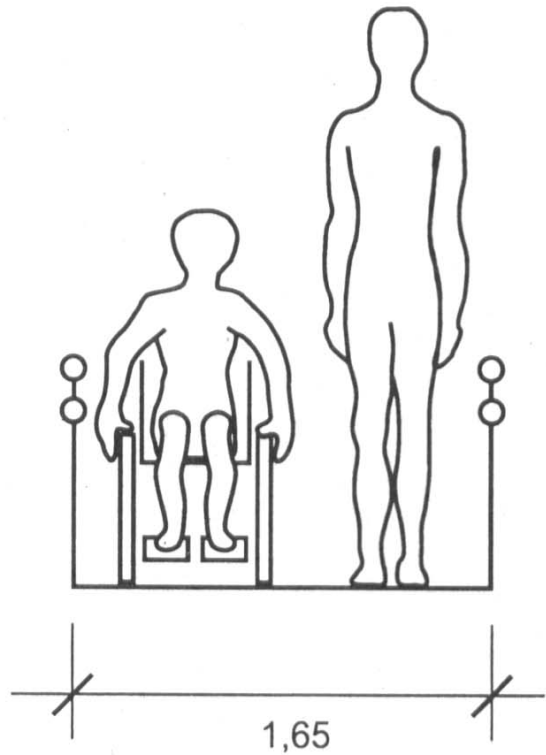
Győr, 2014. január

Tartalom

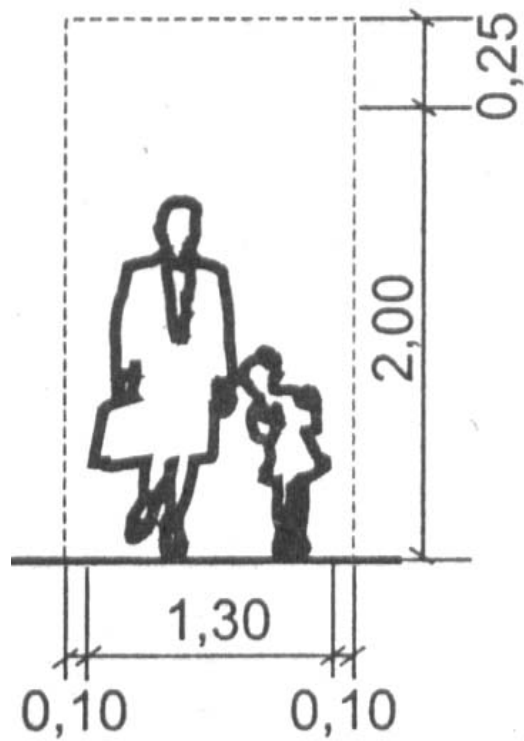
13.1.	Gyalogosok helyszükséglete	3
13.2.	Gyalogjárdák mintakeresztmetszelvénye	12
13.3.	Gyalogjárdák hossz-esése, lépcsők	14
13.4.	A kiemelt szegélyek lesüllyesztése a mozgáskorlátozottak számára	15
13.5.	A gyalogos átkelőhelyek kijelölésének feltételei	18
13.6.	A gyalogos átkelőhelyek kijelölésének egyéb követelményei	22
13.7.	A gyalogos átkelőhelyek kijelölésének tilalmai	23
13.8.	A gyalogos átkelőhelyek és megállóhelyek helyzete	24
13.9.	Gyalogos felületek forgalmi teljesítőképessége	28
13.10.	Irodalom	29

13.1. Gyalogosok helyszükséglete

A gyalogúton a kerekesszékek közlekedésének nem lehet akadálya; ezért nem a gyalogosokra, hanem a mozgáskorlátozottak közlekedésére vonatkozó előírásokat kell a gyalogjárdáknál is figyelembe venni!

Gyalogosok alapméretei

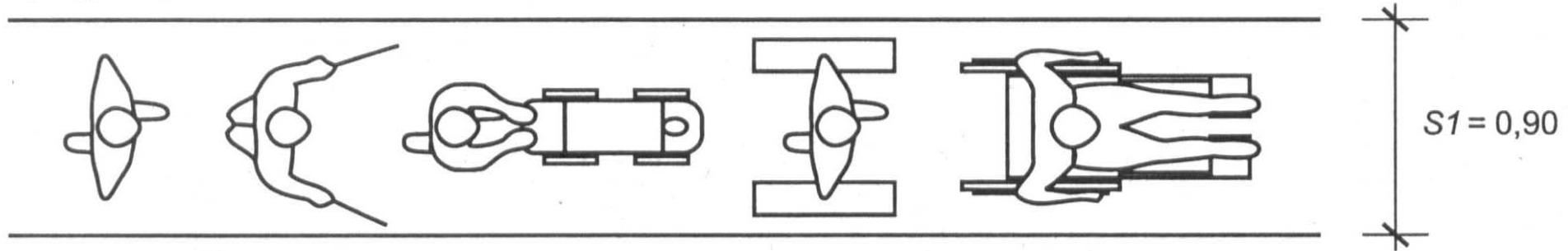
Gyalogjárdák alapméretei

A gyalogos felület szélességének ajánlott növelése az oldalakadály jellege szerint

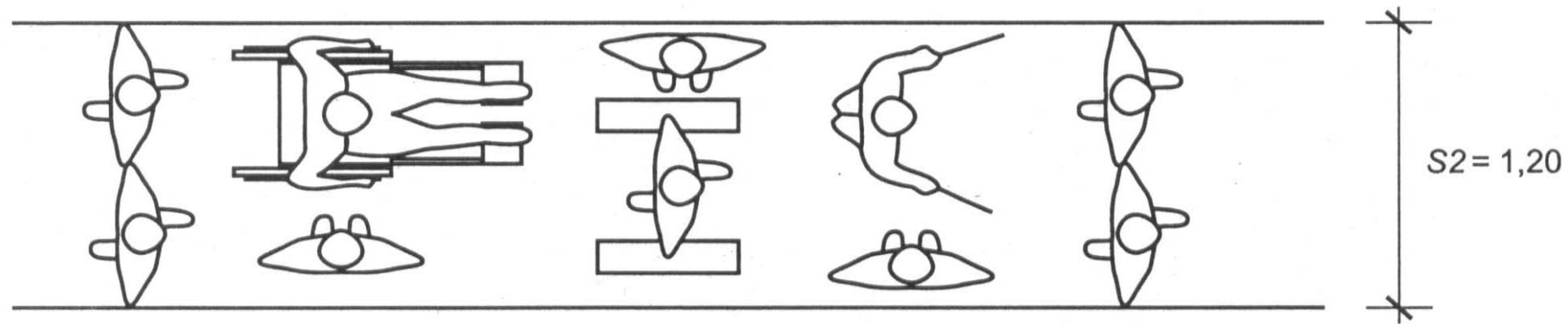
Akadály jellege	Szélességnövelés mértéke [m]
Oldalakadály (épület, fal, parkoló jármű, jelzőtábla)	0,25
Nagy forgalmú úttest szélétől	0,5
Merőleges és ferde parkolások túlnyúlása	0,75
Találkozási távolságok	0,40
Kirakatok előtti tartózkodási terület	1,0
Utcai elárusítóhelyek előtti tartózkodási terület	1,50
Pihenőpadok	1,0
Megálló	1,50

Az akadálymentes közlekedés szabad helyszükséglete

a) Egyirányú közlekedés

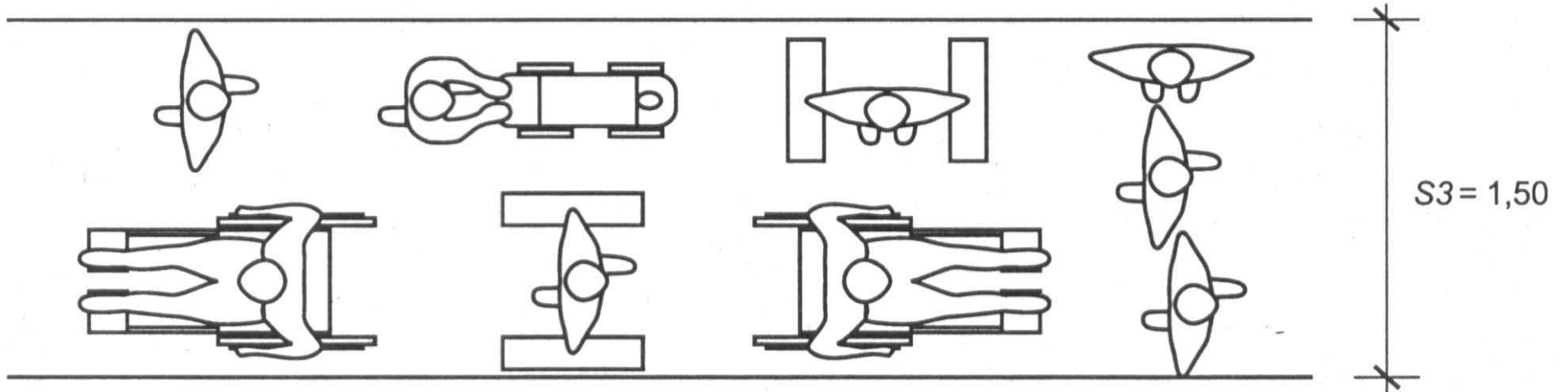

b) Kikerülés

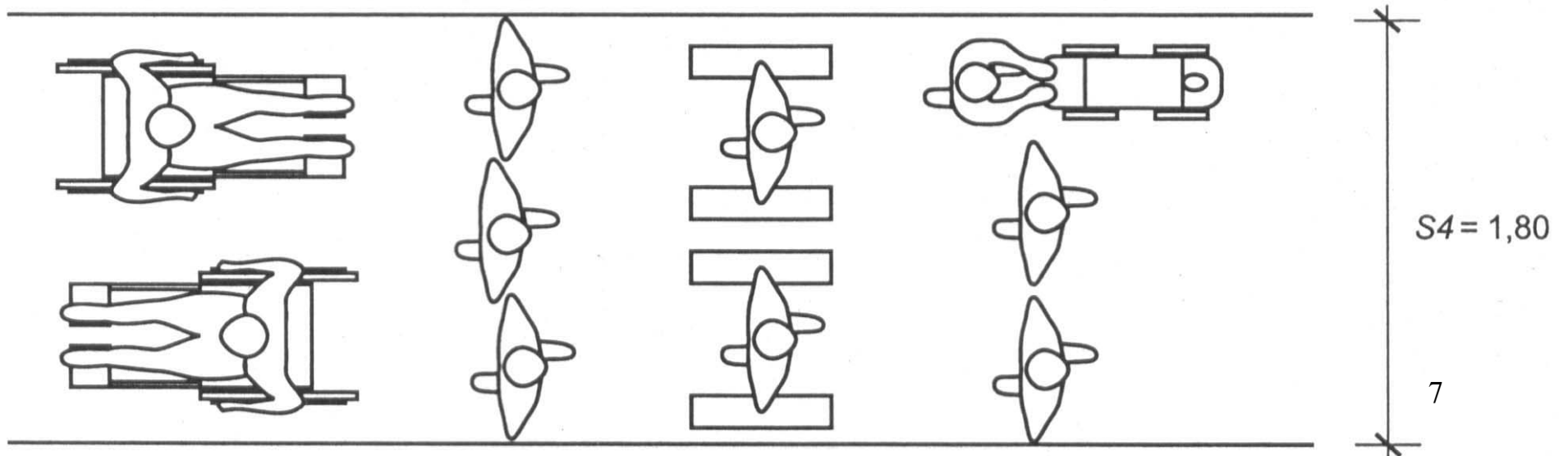

Az akadálymentes közlekedés szabad helyszükséglete

Kikerülés

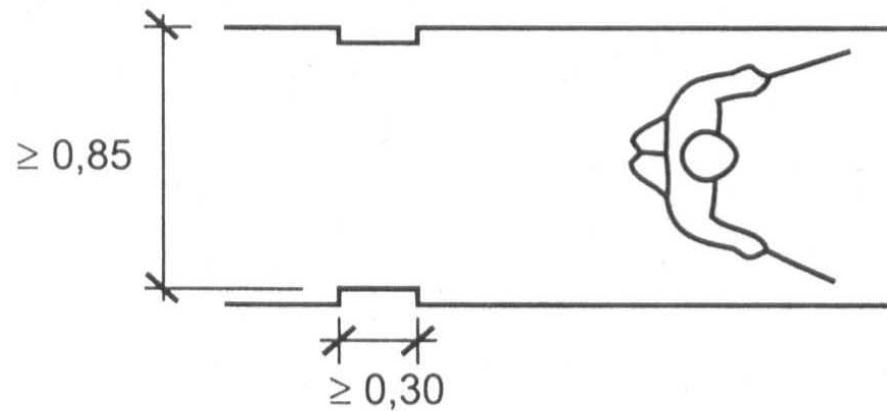

c) Kétirányú közlekedés (találkozás)

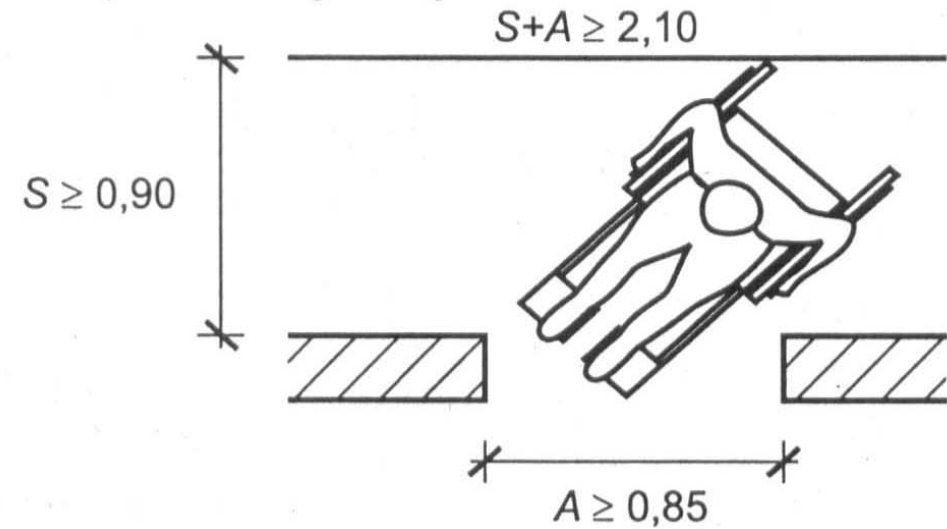

Az akadálymentes közlekedés szabad helyszükséglete

d) Útszűkületen áthaladás

e) Derékszögű kanyarodás

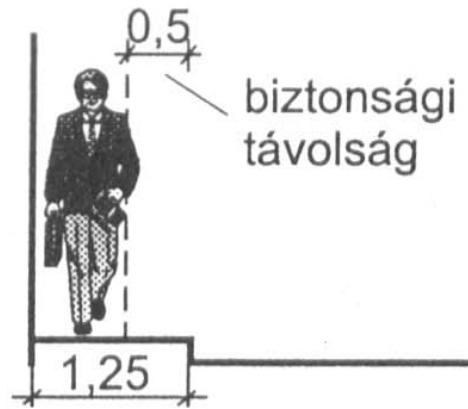
Mivel minden járdán a mozgáskorlátozottaknak is el kell férniük, tulajdonképpen a gyalogjárdák szélességi előírásaira nincs is szükség!

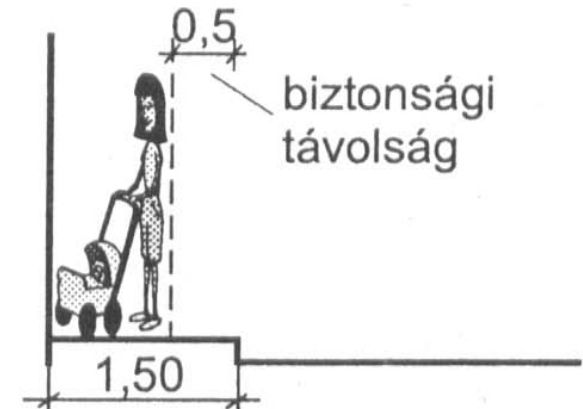
A különböző célú gyalogstartózkodásoknak megfelelő szélességi méretek

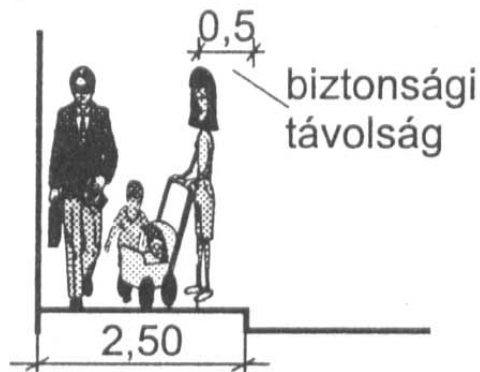
1,5 méternél keskenyebb
járda túl keskeny

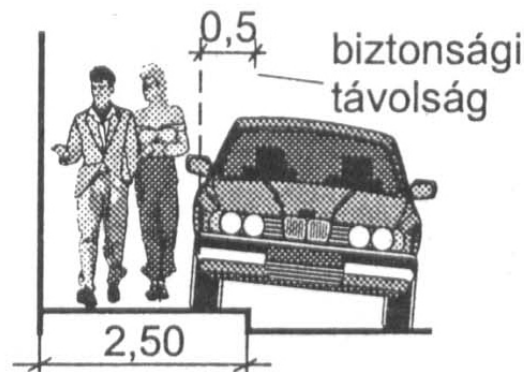
Egy személy részére szükséges minimális szélesség,
találkozás nem lehet

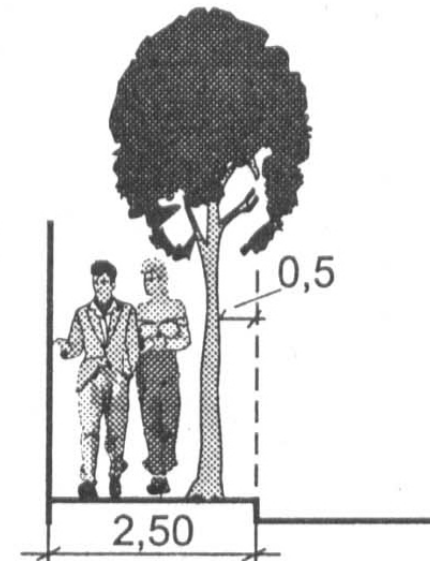
A különböző célú gyalogos-tartózkodásoknak megfelelő szélességi méretek

Gyerekkocsit toló anya, gyerek és gyalogos találkozása

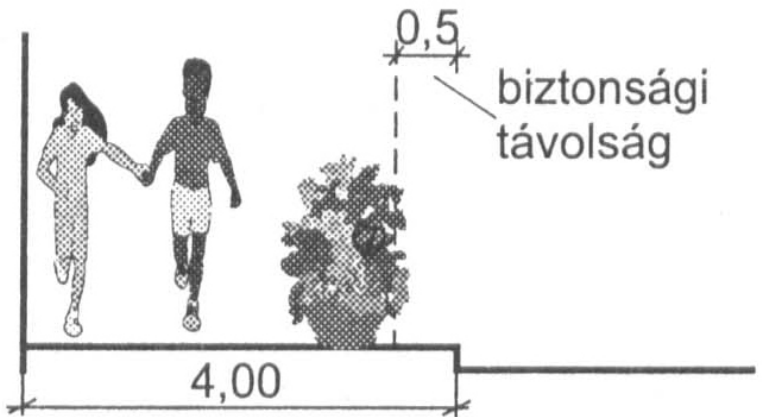

A gyalogjárdán kijelölt parkolósáv nem elegendő

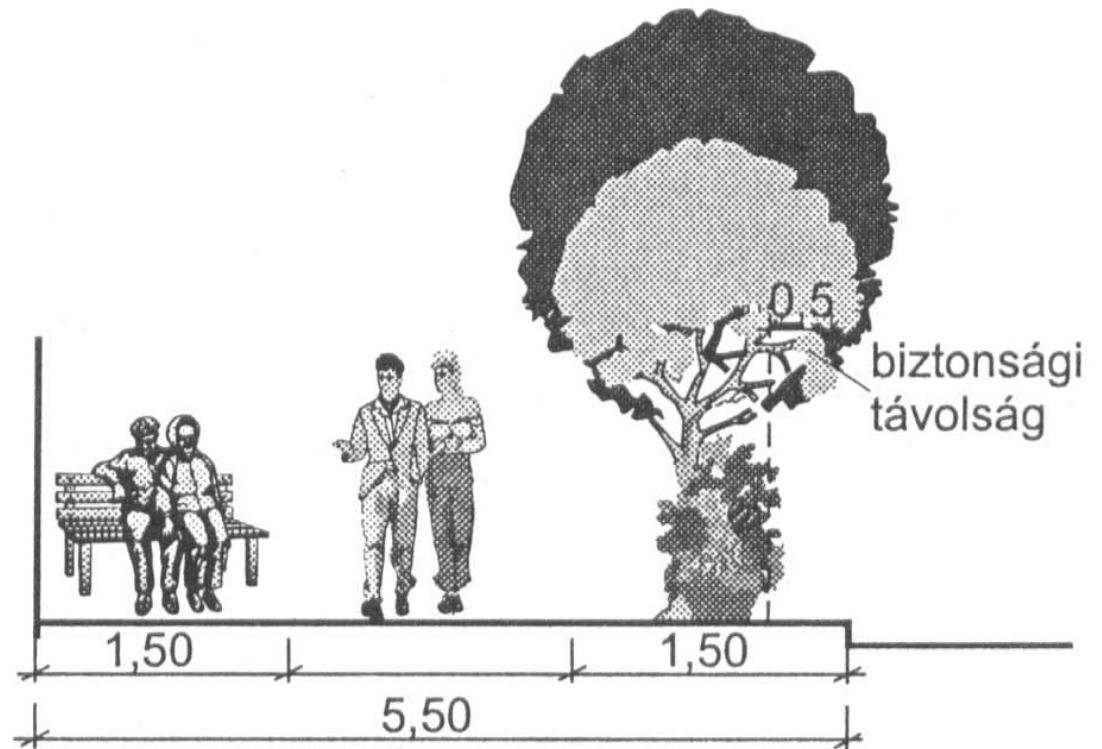

Kis gyalogosforgalom esetén kiskoronájú fákból álló fasor lehetséges

A különböző célú gyalogos-tartózkodásoknak megfelelő szélességi méretek

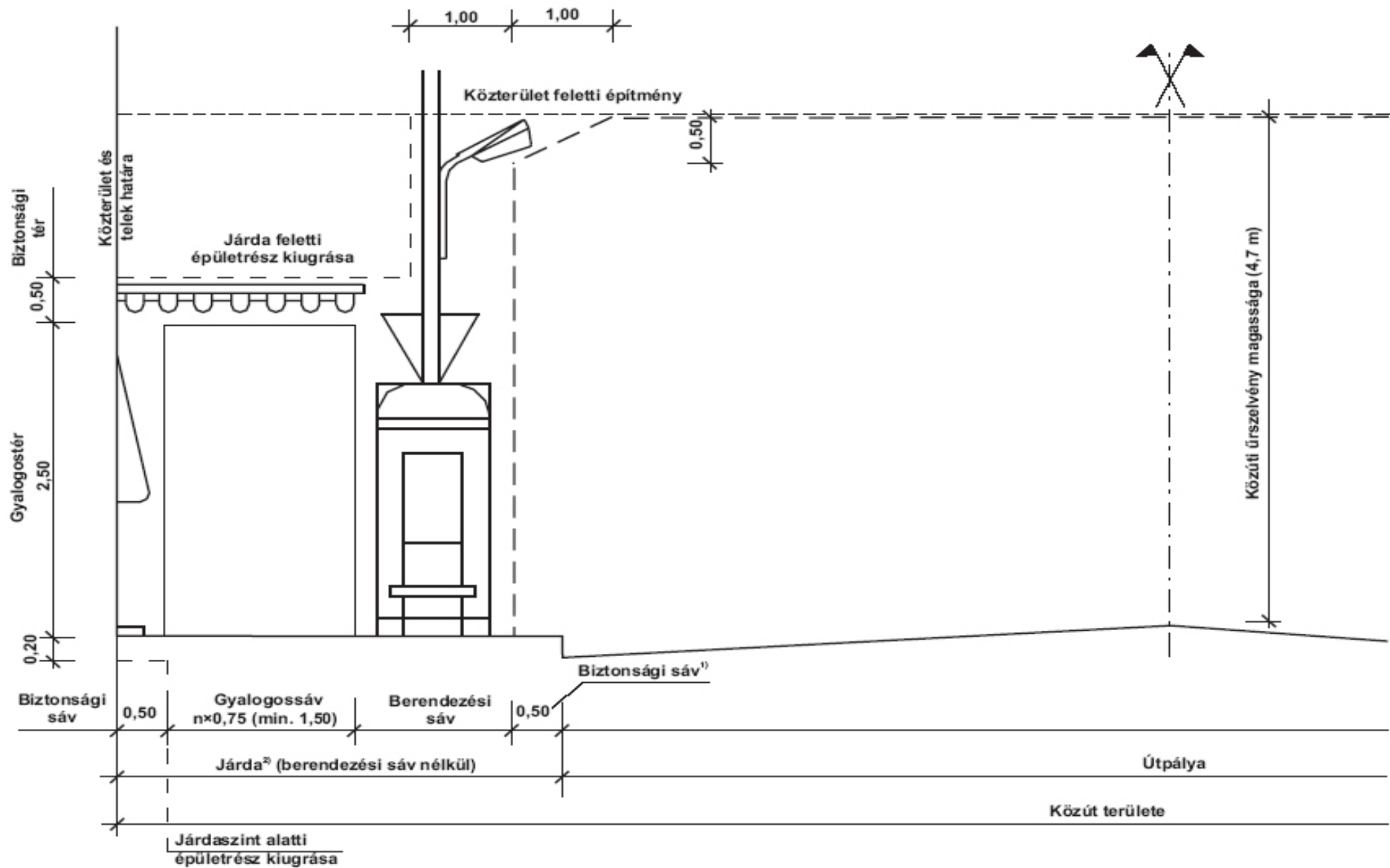

Virágtartók elhelyezése gyalogúton

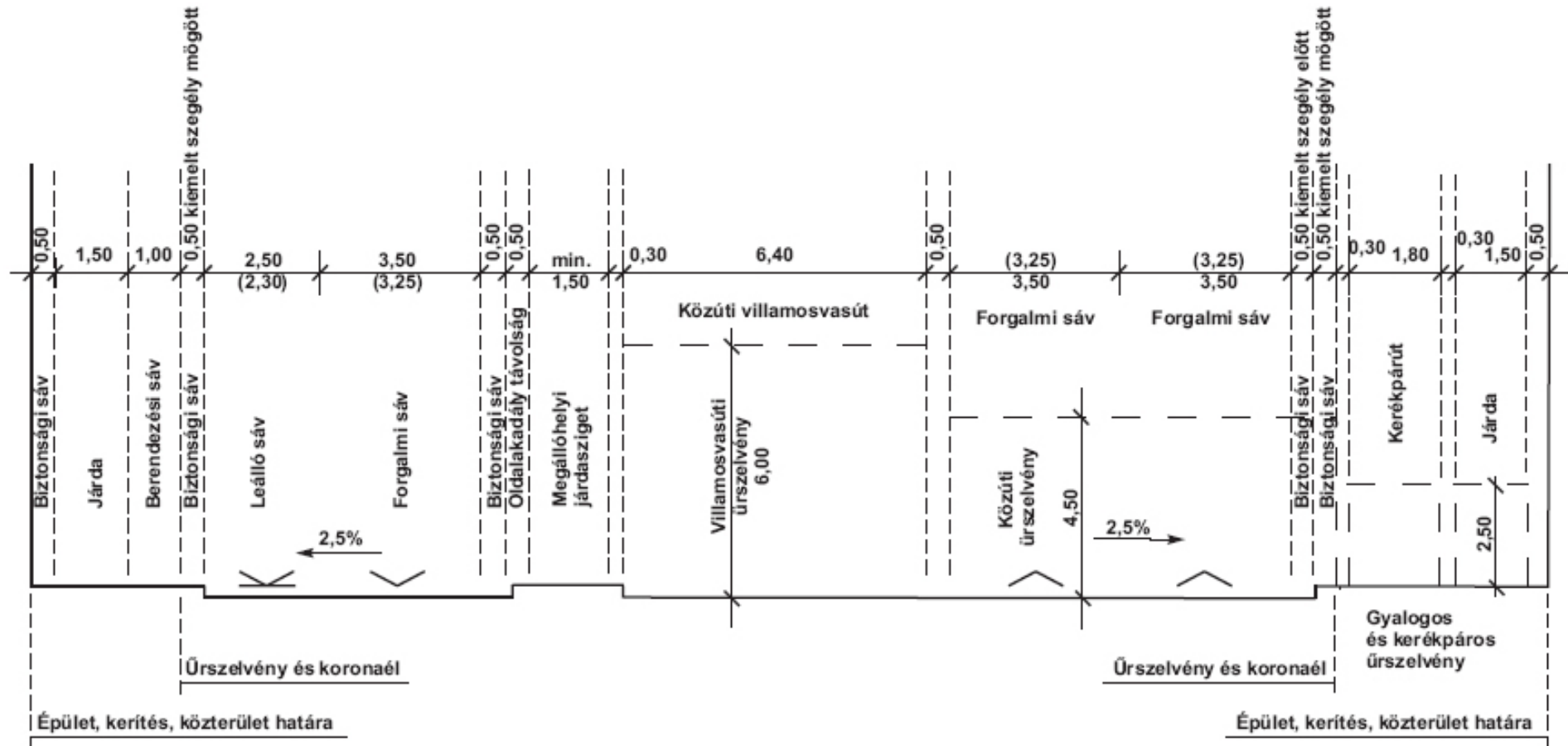

Gyalogút pihenőpaddal, virágtartóval, kiskoronájú fákat tartalmazó növényzással

13.2. Gyalogjárdák mintakeresztmetszelve

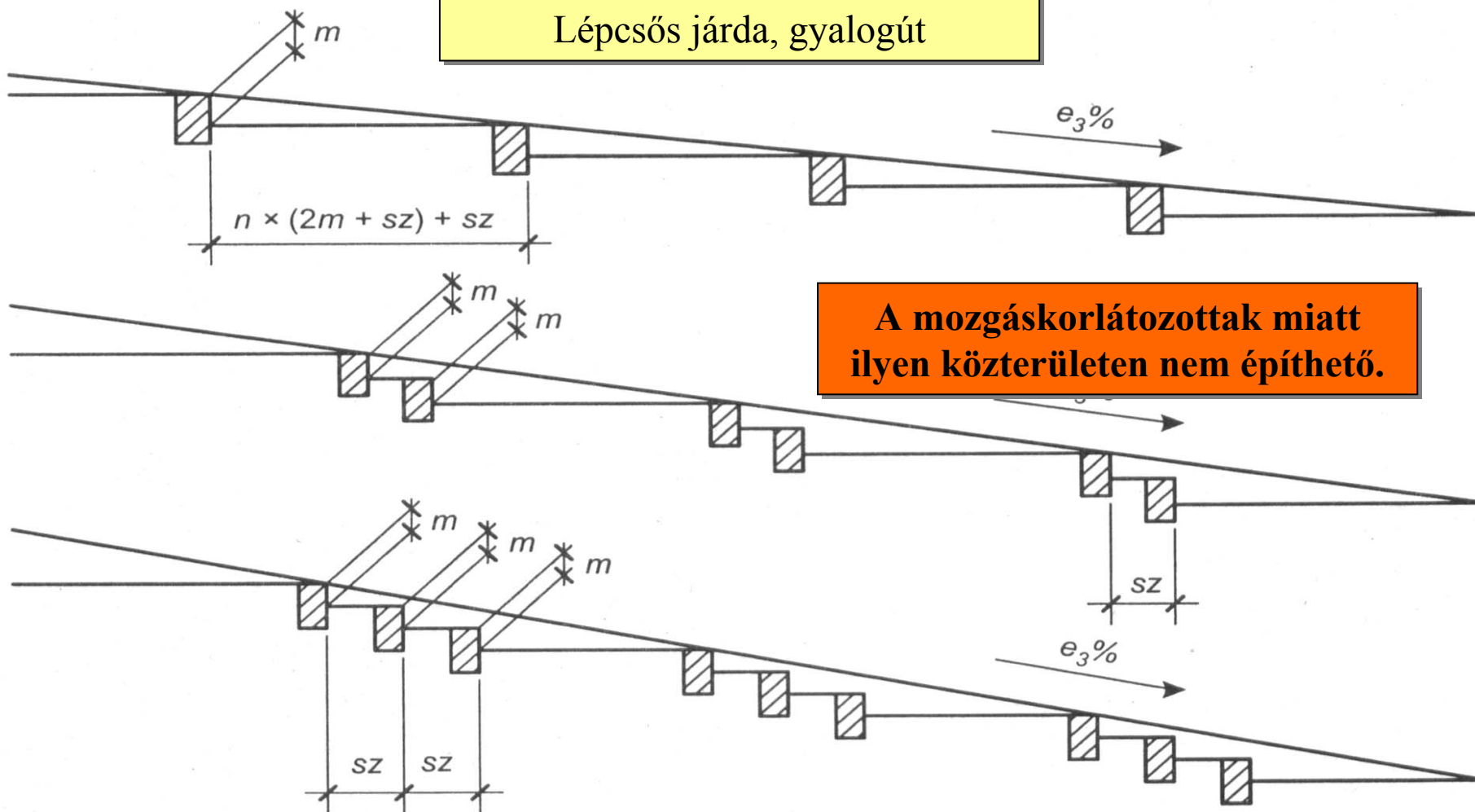

Belterületi főutak általános keresztmetszévénye

13.3. Gyalogjárók hossz-esése, lépcsők

Lépcsős járda, gyalogút

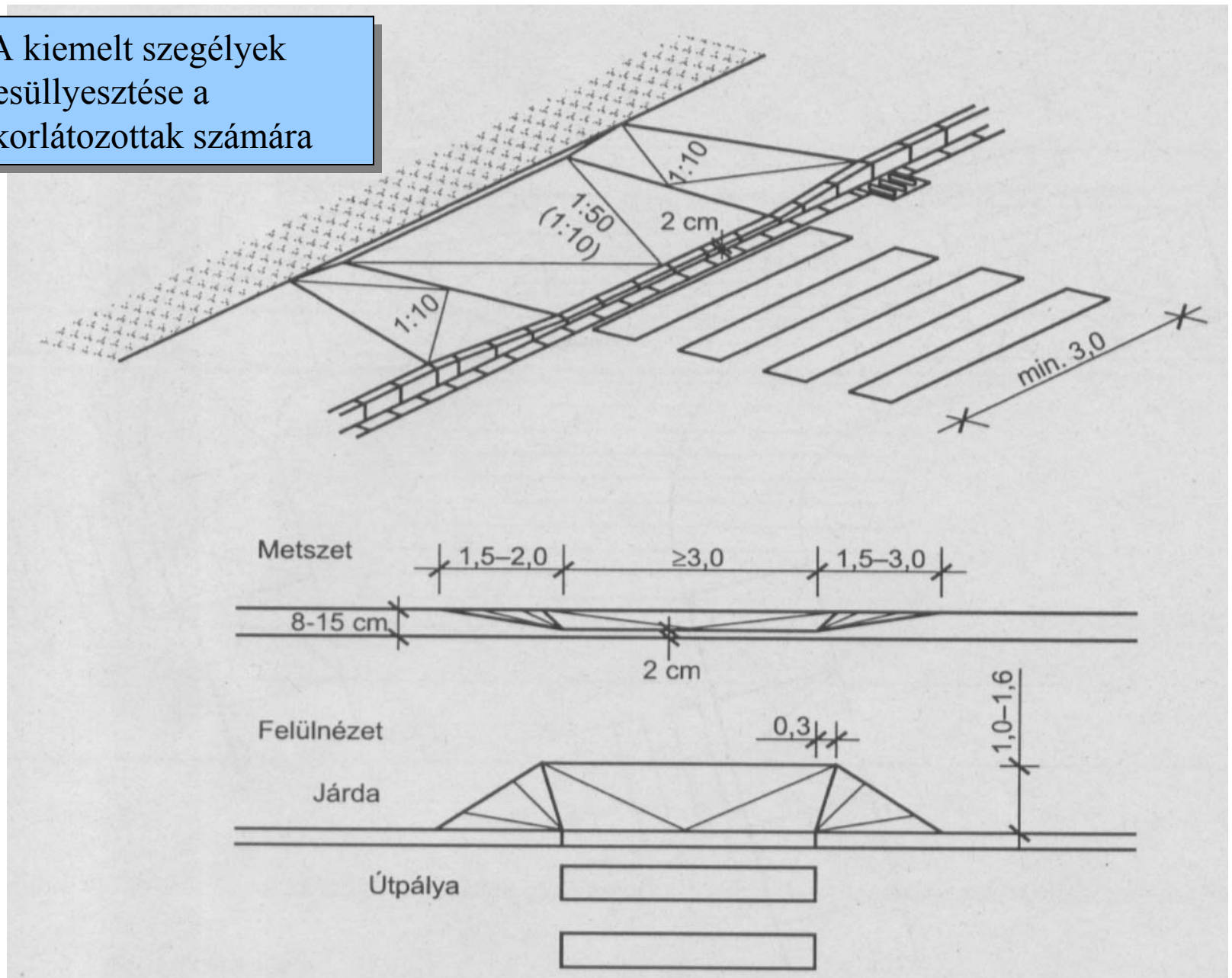
A mozgáskorlátozottak miatt ilyen közterületen nem építhető.

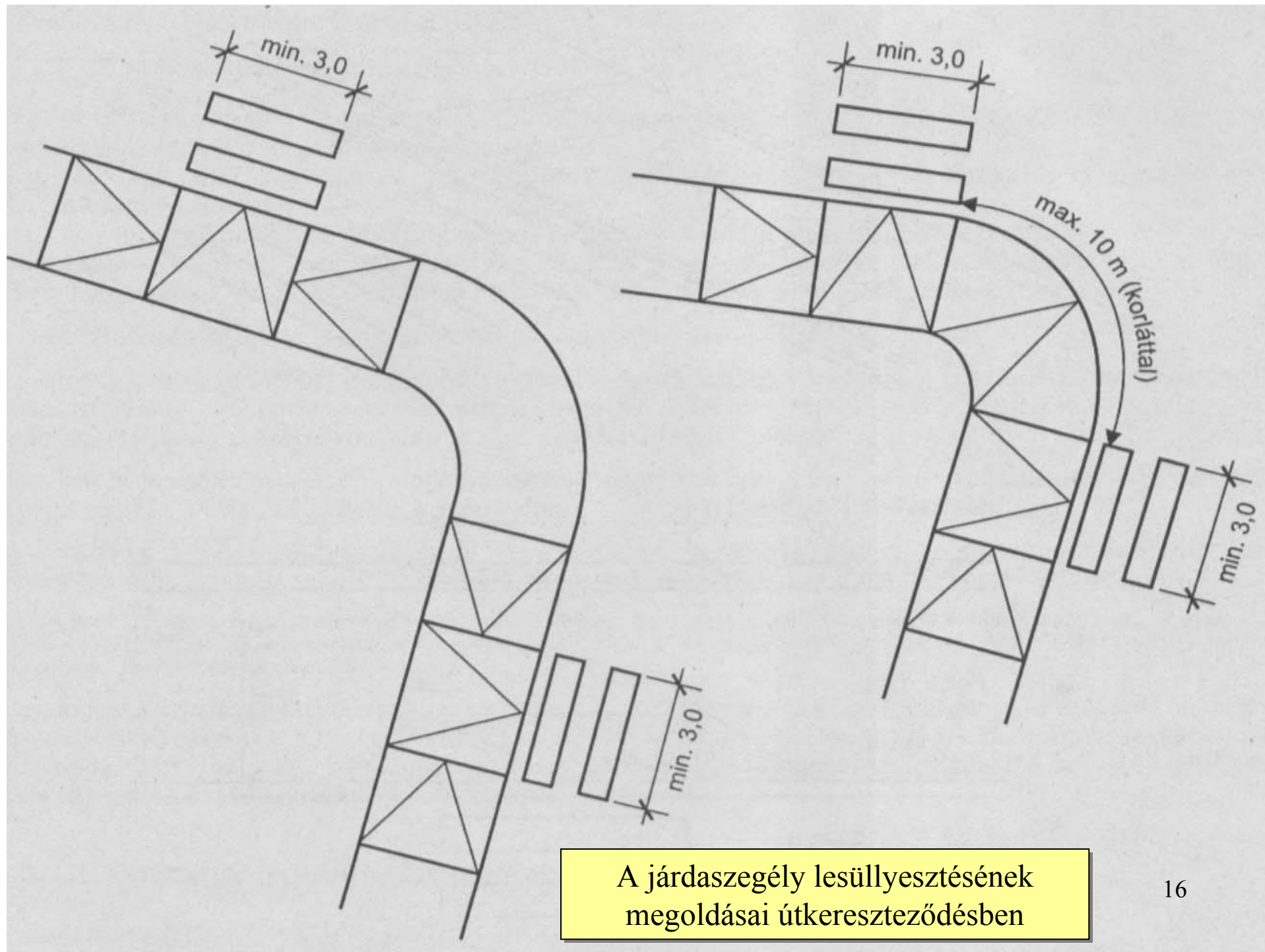
m = lépcsőfok magassága
 sz = lépcsőfok szélessége

$e_{max}=8(5)\%$; $m_{max}=15$ cm;
 $2m+sz=63$ cm

13.4. A kiemelt szegélyek
lesüllyesztése a
mozgáskorlátozottak számára

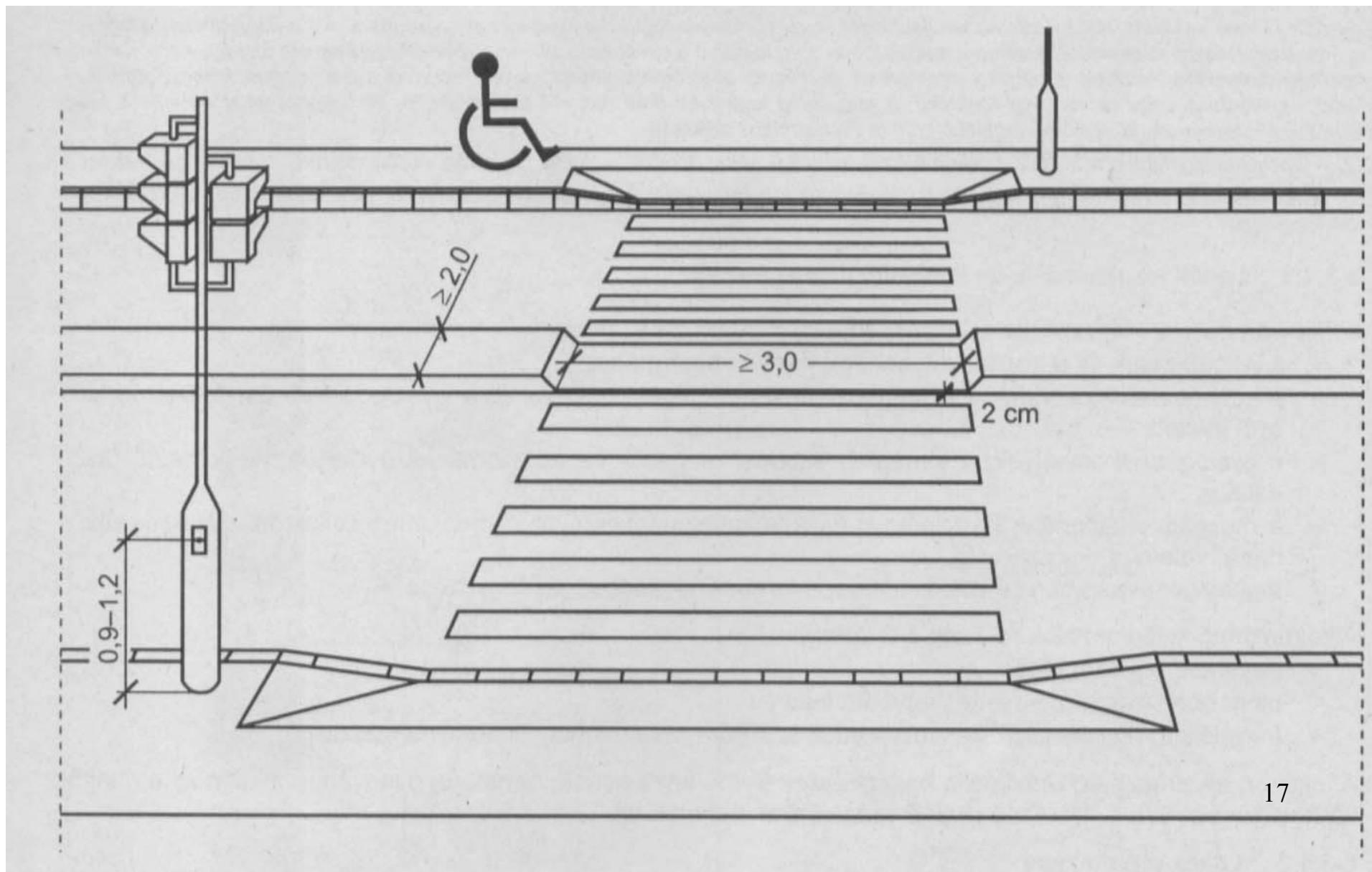

A járdaszegély lesüllyesztésének megoldásai útkereszteződésben

A jelzőlámpával szabályozott kijelölt gyalogos-átkelőhely kialakítása
mozgáskorlátozottak számára

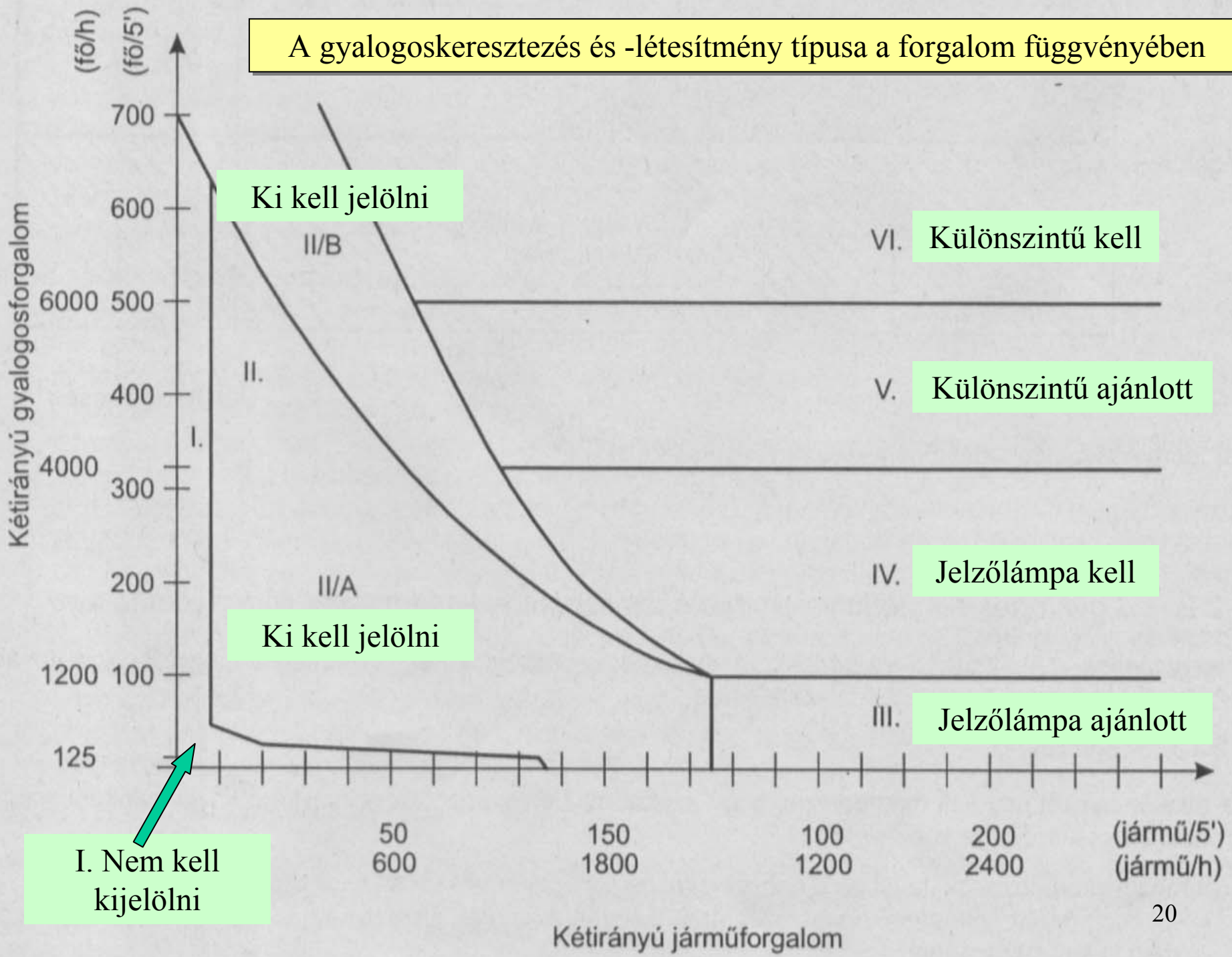

13.5. A gyalogos átkelőhelyek kijelölésének feltételei

Általános forgalmi feltételek gyalogos-átkelőhelyek kijelölésére

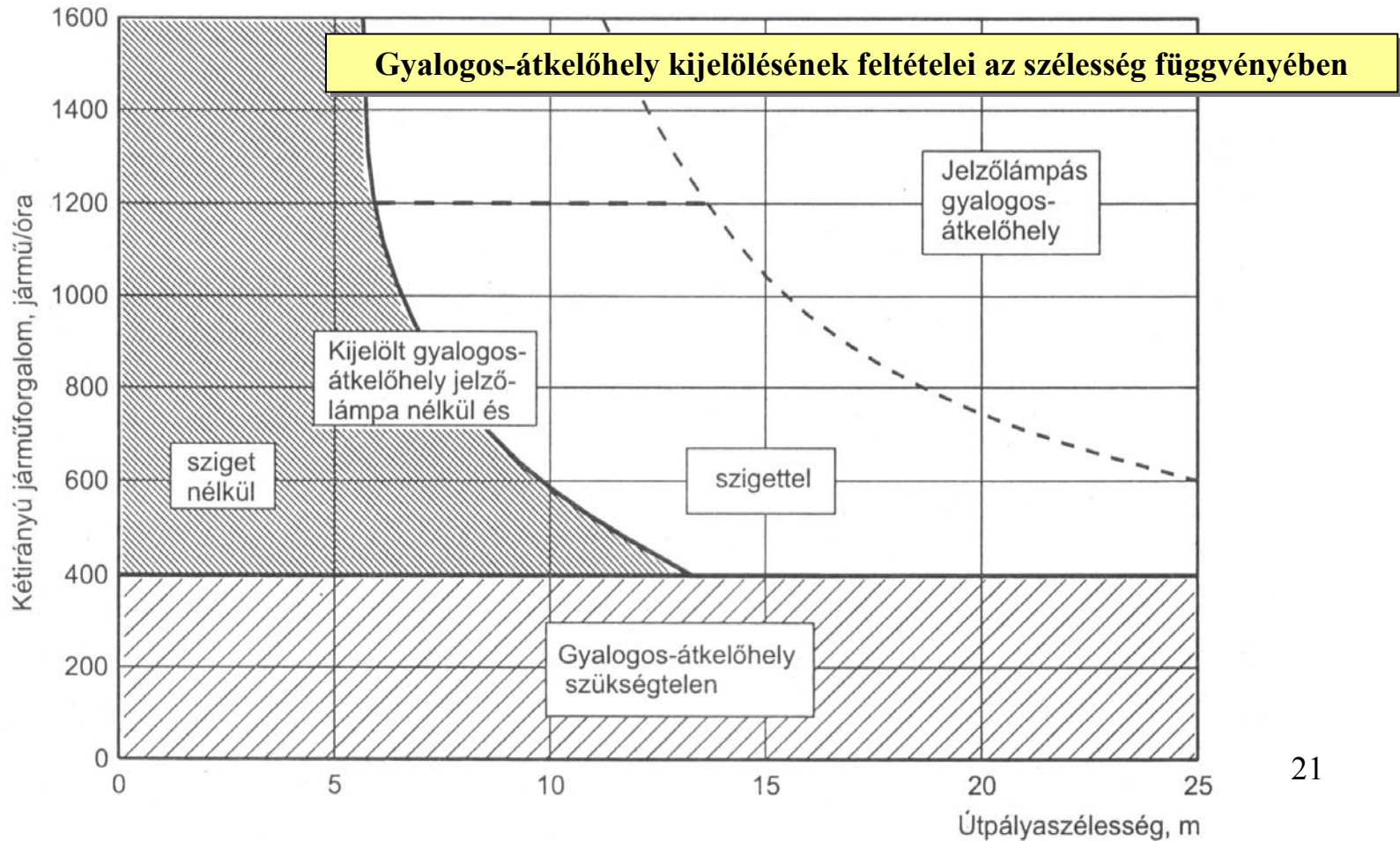
Kétirányú gyalogosforgalom, fő/óra	Kétirányú járműforgalom, jármű/óra	
	400 vagy kisebb	nagyobb, mint 400
100 vagy kisebb	Kijelölt gyalogos-átkelőhely létesítése nem szükséges	Létesítés csak különlegesen indokolt esetben (az 5-2. táblázat szerint)
100–500	Létesítés csak külön kritérium alapján (az 5-2. táblázat szerint)	Létesítés indokolt, kiépítés a járműforgalom és a pálya-szélesség függvényében (az 5-1. ábra szerint)
500 felett		Létesítés indokolt, lehetőleg gyalogos által működtetett forgalomirányító jelzőkészülék

A gyalogoskeresztezés és -létesítmény típusa a forgalom függvényében

Forgalmi kritériumok mozgáskorlátozottak esetén

A kétirányú járműforgalom, jármű/óra	A kétirányú gyalogosforgalom (gyermek, időskorú és mozgáskorlátozott személy), fő/óra
400–500	50–100
300–400	100–150
–300	150–200

13.6. A gyalogos átkelőhelyek kijelölésének egyéb követelményei

- 1) A gyalogos átkelőhelyet **táblával és burkolati jellel** kell megjelölni.

A zebra szélessége $n \cdot 1,5$ m.

A tábla a zebra szélétől legalább 0,5; legfeljebb 2,0 m-re legyen.

A kijelölt gyalogos átkelőhely területe a **táblák közötti rész**.

- 2) A gyalogos átkelőhelyet úgy kell kijelölni, hogy

- az áthaladás a **legrövidebb** legyen
- osztott pályás úton **folyamatosan** átvezessen

- 3) A kijelölt gyalogos átkelőhelyet **50 m távolságból** éjjel is **láttni kell**, ezért azt szabványosan – eltérő színű sárgás fényel – **meg kell világítani**.

- 4) A kijelölt gyalogos átkelőhely mindkét végénél **szilárd burkolatú járda** (vagy legalább felállóhely) legyen.

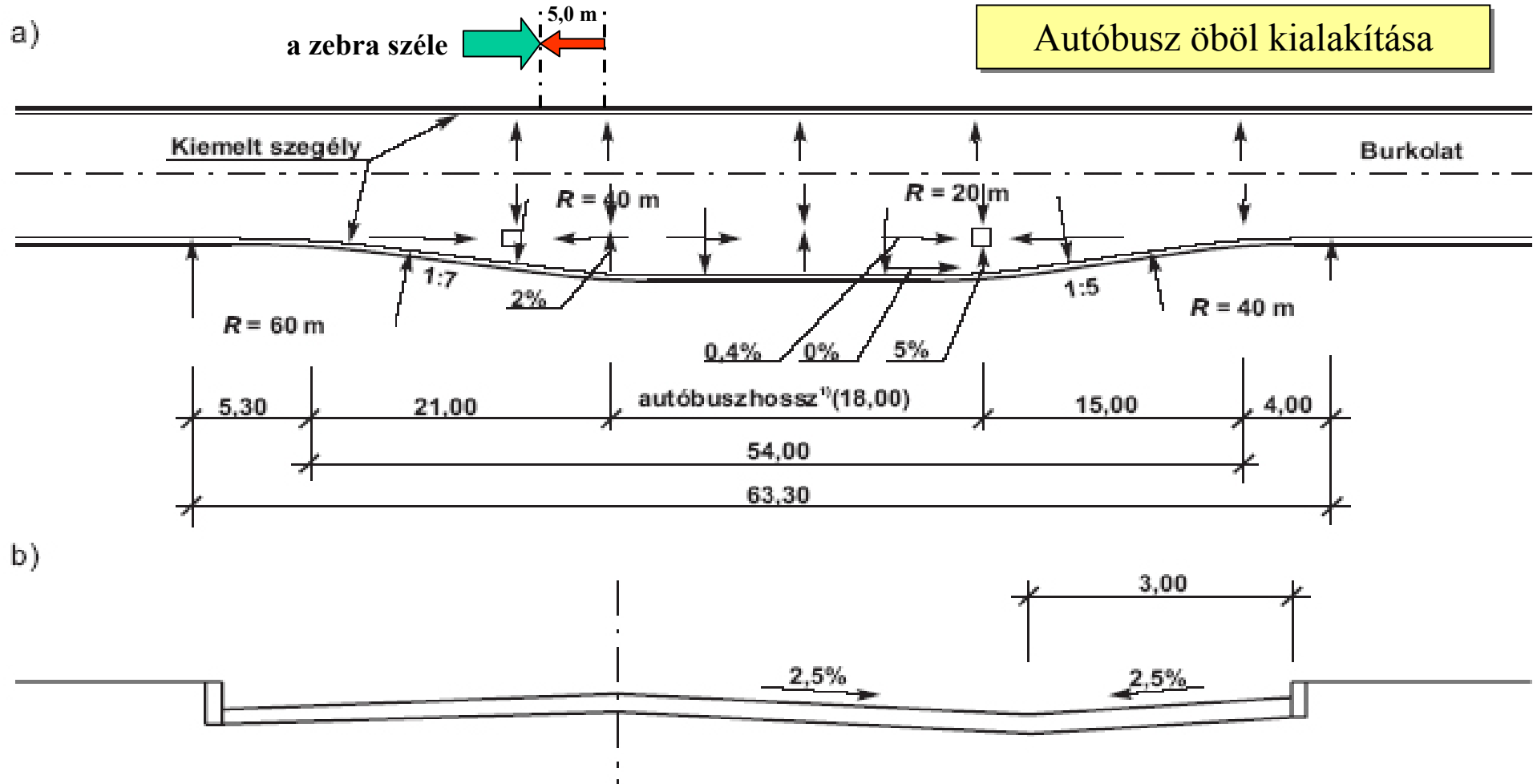
13.7. A gyalogos átkelőhelyek kijelölésének tilalmai

Nem szabad gyalogos átkelőhelyet kijelölni:

- ha a fenti **feltételek** valamelyike **nem teljesül**
- autópályán, autóúton, hídon, aluljáróban, alagútban, beláthatatlan útkanyarulatban és bukkánóban
- vasúti átjáróban jelzőlámpa nélkül
- **közvilágítás nélküli** útszakaszon
- megállókban
- jelzőlámpás csomóponttól 100 m-en belül
- összehangolásban jelzőlámpa nélkül
- ha 5 (külső szakaszon 3) sávnál többet kellene jelzőlámpa nélkül keresztezni.

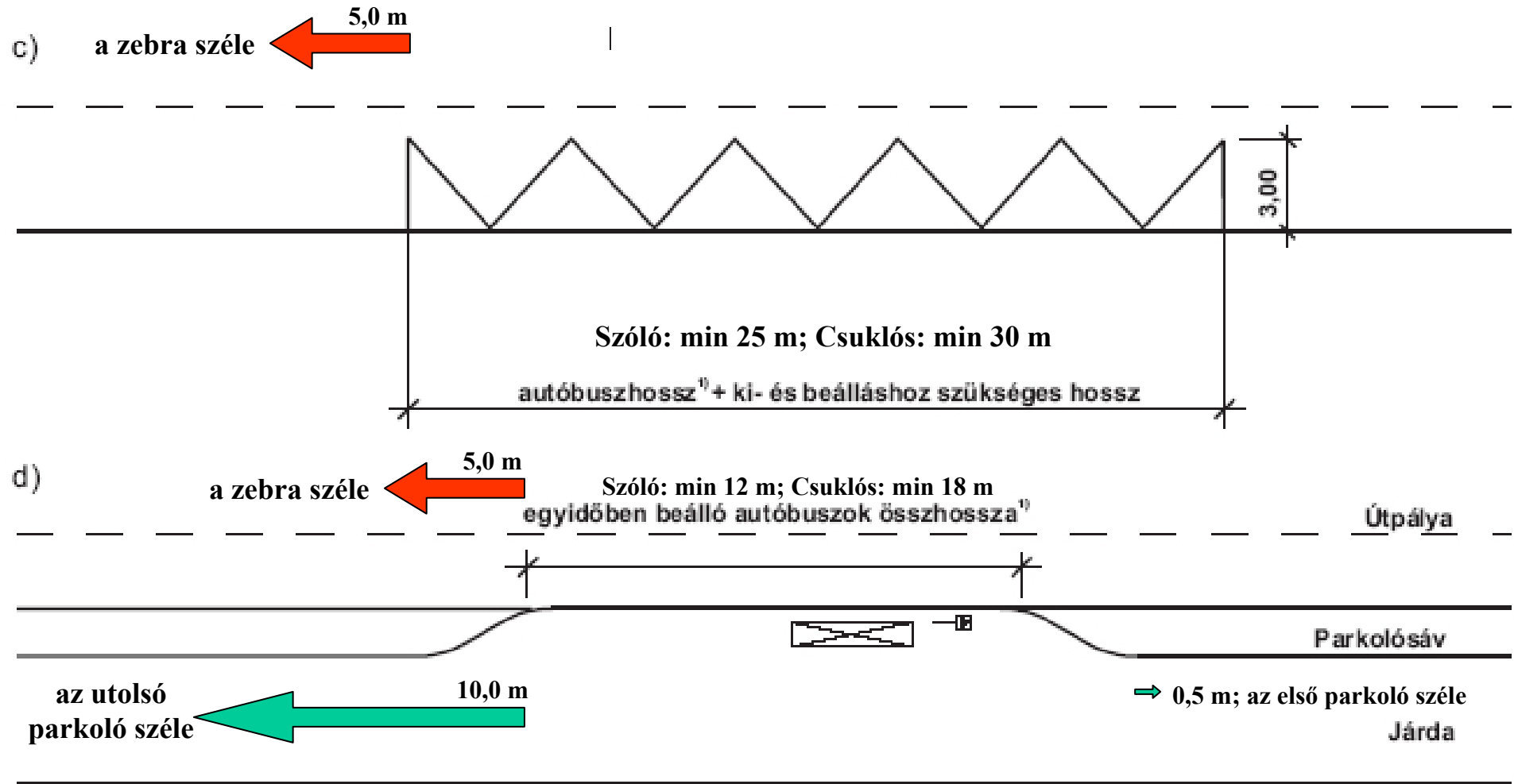
Lakott területen kívül gyalogos átkelőhelyet 60 km/órás sebességkorlátozással, előzési tilalommal és veszélyt jelző táblával csak rendkívüli esetben szabad.

13.8. A gyalogos átkelőhelyek és megállók helyzete

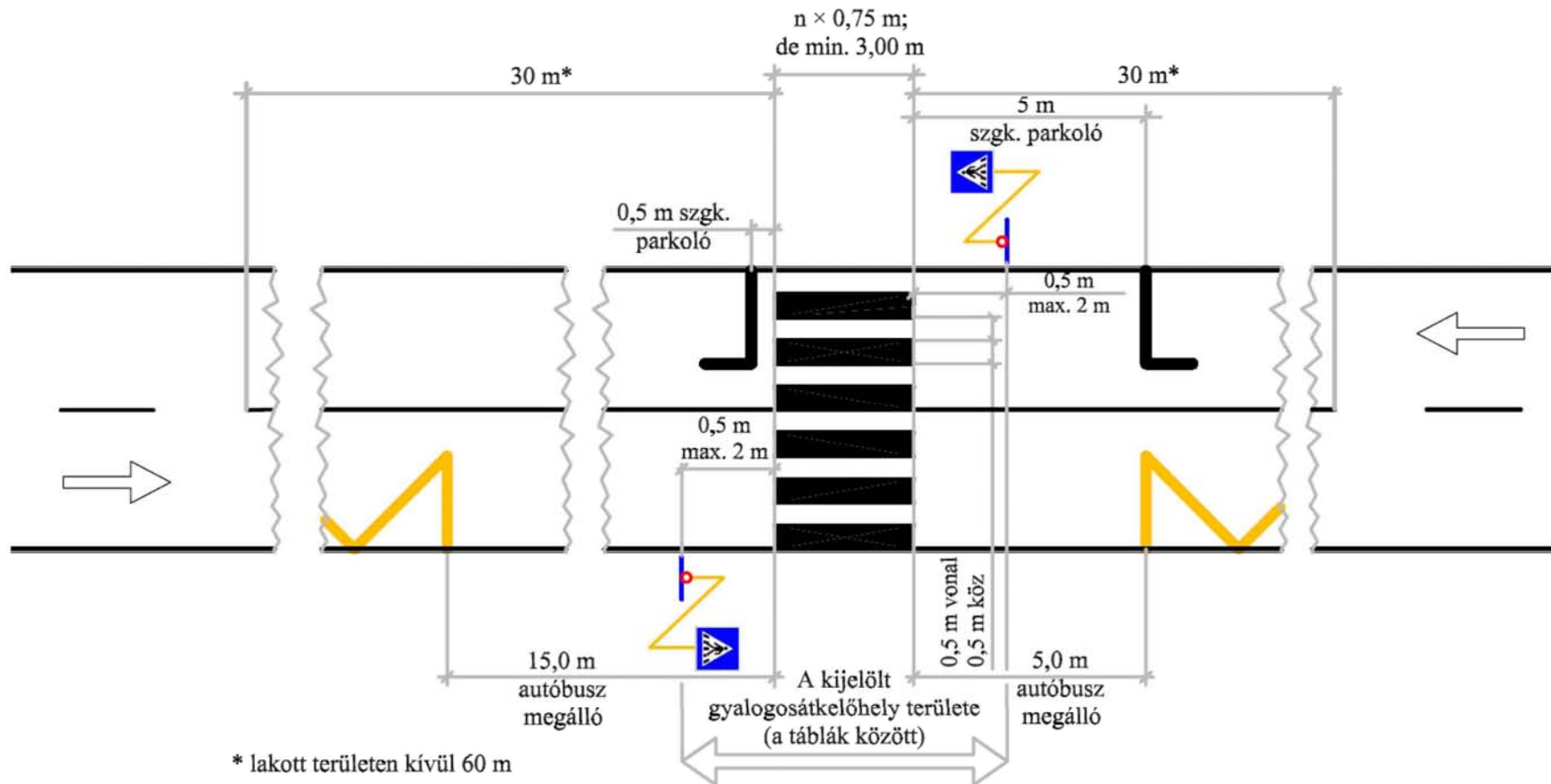

Autóbusz megállóhely kialakítása

A kijelölt gyalogos átkelőhely, a parkolók és az autóbusz megálló helyzetének minimális méretei

Kijelölt gyalogos átkelőhely a megálló mögött; a busz (az öböl) végétől legalább 5,0 m-re legyen.

Kijelölt gyalogos átkelőhely a megálló előtt 15m-en belül nem lehet, de ezt a megoldást egyébként is kerülni kell!

A gyalogos átkelőhely előtt 5,0; utána 0,5 m-en belül ne fessünk fel parkolót!

13.9. Gyalogos felületek forgalmi teljesítőképessége

Létesítmény	Tervezési áteresztőképesség fő/h és m	
	Szolgáltatási szint	
	I.	II.
Folyosó, egyirányú	3000	3600
kétirányú	2500	3000
Rámpa kétirányú	2000	2400
Lépcső, lefelé	2500	3000
felfelé	2200	2700
kétirányú	2000	2400
Mozgólépcső (1 m széles; $v=0,92$ m/s)	6500	7800

13.10. Irodalom

Elmélet:

1. Fi István: Forgalmi tervezés, technika, menedzsment
Műegyetemi Kiadó 1997.;74.-79. o.

Gyakorlat:

2. 20/1984. (XII.21.) KM rendelet az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről
3. TÚ 12 sz. MAÚT tervezési útmutató
Mozgáskorlátozottak közlekedését segítő közúti létesítmények kialakítása (e-UT 03.05.11)
4. TÚ 1 sz. MAÚT tervezési útmutató
A közúti forgalom csillapítása (e-UT 03.02.11)
5. ÚT 2-1.201:2008 sz. útügyi műszaki előírás
Közutak tervezése (e-UT 03.01.11)